

Dnr: 2021-

Samordningsförbundet Insjöriket

Tjänsteutlåtande 2021-11-25

Annika Ruys-Hagberg

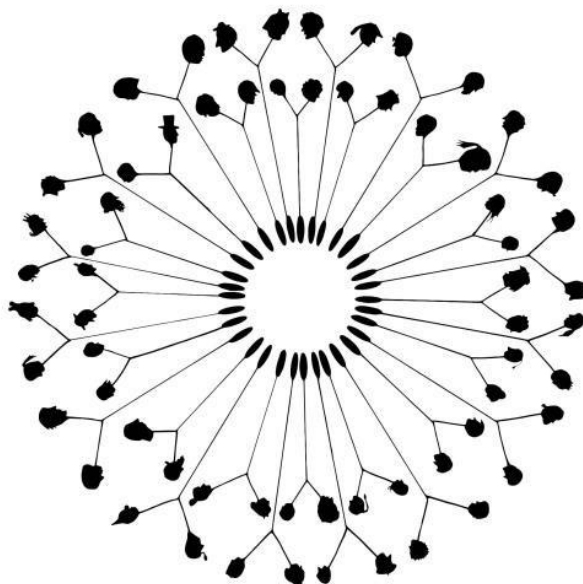
Brogatan 16

431 30 MÖLNDAL

VERKSAMHETSPLAN 2022

Antagen av styrelsen 2020-11-27

Redigerad 2021-11-25

Samordningsförbundet Insjöriket

VERKSAMHETSPLAN 2022

Inledning

Samordningsförbundet har två delar i sitt uppdrag. Det ena uppdraget är att förstärka samverkan och utgöra en plattform för samverkan mellan förbundets ingående parter. Det andra uppdraget är att finansiera verksamheter för deltagare. Verksamheterna som förbundet finansierar skall för individen ha ett tydligt syfte, vara målinriktade och i alla delar ha en effektiv rehabiliteringsprocess. Samordningsförbundet skall i sin konstruktion och i sitt synsätt vara uppmärksam på förändrade förutsättningar hos de samverkande parterna och vara beredd att möta nya behov av samverkan. Detta förutsätter en aktiv omvärldsanalys och flexibilitet i verksamheten. Verksamhetsplanen grundar sig på diskussioner och förslag som beredningsgruppen arbetat fram och som lagts fram till styrelsen för beslut.

Bakgrund och ändamål

Samordningsförbundet Insjöriket bildades 1 juli, 2006 med ändamålet att inom samordningsförbundets geografiska område svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan försäkringskassa, arbetsförmedling, region och berörda kommuner i syfte att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning enligt Lag (2003:1210) om finansiell samordning inom rehabiliteringsinsatser.

Finansiering

Sedan 2012 finns finansieringen till samordningsförbunden inlagd i statsbudgeten som ett eget anslag. Samordningsförbundet når inte alla som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser. Finansieringen räcker inte fullt ut till alla som faktiskt skulle kunna nås. Därför är val av metoder, ett effektivt arbetssätt och korta ledtider särskilt angelägna.

Organisation

Samordningsförbundets verksamhet leds av en av medlemmarna utsedd styrelse. Styrelsens arbete regleras i förbundsordningen. Styrelsen har att fatta beslut om verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Denna uppgift kan inte delegeras. Presidiet består av ordförande och vice ordförande. Presidiet tar ställning till förslag till dagordning samt om ärenden behöver utredas eller bearbetas vidare i de fall de alls ska vidare till styrelsen, samt besluta i de ärenden presidiet har delegation på. Samordningsförbundets förbundschef bereder ärenden till presidiet, agerar som föredragande i styrelsen, biträder presidiet, verkställer styrelsens beslut samt ansvarar för uppföljning och utvärdering.

Beredningsprocessen i förbundet behöver tydliggöras och förankras. Det finns oklarheter vad gäller beredningsgruppens uppdrag, funktion och former. I arbetet ingår även översyn av övriga forums berättigande. I den nuvarande formen av beredningsgrupp så kallas personer i chefspositioner från parterna för beredningsuppdrag i ärenden/teman som berör deras verksamhet. Vissa av parterna har valt att utse fasta medlemmar i beredningsgruppen.

Vision för samordningsförbund

Samordningsförbundet skall arbeta för ett synsätt på välfärdsarbetet där all rehabilitering sker utifrån individens behov och förmåga, individens aktiva medverkan och att de samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar.

Styrelsen på Insjöriket har tidigare fastställt en vision som är att all rehabilitering som finansieras av Samordningsförbundet sker utifrån individers behov och förmåga, individens aktiva medverkan och att de samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar. Denna vision skall omsättas i de verksamheter som Samordningsförbundet finansierar. Visionen skall utgå ifrån värdegrunden som utkristalliseras i meningen Alla finns i rummet.

Mål och uppdrag 2022

Samverkan mellan myndigheter ställer stora krav på de inblandade parterna och Samordningsförbundet har genom lagstiftningen och strukturen en unik möjlighet att sektorsövergripande samordna insatser som syftar till att individer uppnår eller förbättrar sin förmåga till eget arbete.

De ingående parternas samverkan skall stötts och förbättras. Stödet kan riktas dels till individinriktade insatser, dels till strukturinriktade insatser. I samtal med parterna så har det identifierats främst följande behov som redovisas här nedan.

Individinriktade insatser

Verksamheterna skall ha realistiska mätbara mål som är kopplade till att mäta effekterna av den samordnade rehabiliteringen (förflyttning mot egen försörjning) snarare än att mäta hur många/hur fort/hur länge. Syftet är att öka möjligheterna till att närma sig egen försörjning och en effektivare användning av samhällets gemensamma resurser. Verksamhetsmålen samt processkartan regleras i varje verksamhets styrdokument, som uppdateras årligen.

Målen kan uppnås genom att samordningsförbundet formulerar mål och uppdrag som utgår från en helhetssyn på individens behov och på den samhälleliga nyttan. Genom att anslå resurser kan verksamheter organiseras utifrån denna helhetssyn.

Samordningsförbundet skall ge medlemsparterna ökad möjlighet till att samordna sina insatser utifrån ett helhetsperspektiv för individen inom hela det geografiska området. Utgångspunkten för insatsen är inte den enskilda partens kostnader, eventuella vinster eller besparingar, verksamhetens utgångspunkt är att främja individens, och på sikt, samhällets bästa. Målgrupp är individer i förvärvsaktiv ålder med behov av samordnade rehabiliteringsinsatser riktade mot arbete och egen försörjning.

Parterna ger uttryck för behov av insatser av främst arbetsförberedande karaktär, där innehållet framför allt ska förmedla arbetslivets basala krav med syfte att öka individens aktivitets- och motivationsnivå. Vidare så ska aktiviteterna finansierade av förbundet användas till aktiviteter som syftar till att deltagarna bryter sin passivitet, kan ingå i en grupp och får ökad motivation till förändring. Man efterlyser också tillgång till gruppverksamheter med flexibelt intag utan kö i varje kommun. Verksamheterna skall helt enkelt fylla det gapet som finns mellan parternas ordinarie verksamheter och rusta individen så att hen kan ta del av parternas ordinarie insatser.

Prioriteringsordningen för de behovsgrupper som lyfts från parterna och som styrelsen önskar finansiera individinsatser för är:

- Unga vuxna med svårigheter att ta sig till arbetsmarknaden
- Individer med långvarig frånvaro från arbetsmarknaden (med eller utan offentlig försörjning), ofta förknippad med psykisk ohälsa och/eller med bristande färdigheter i det svenska språket t ex hos personer med utomnordisk härkomst.
- Individer som bedöms inte har rätt till sjukpenning men som inte heller besitter en arbetsförmåga enligt arbetsförmedlingens bedömning.

De individinriktade verksamheter som bereder plats för dessa målgrupper är i dagsläget En väg in och Primus. En väg in består av två operativa arbetsgrupper, Individsamverkansteamet och Balder, som tillämpar två olika metodiker för att verkställa arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering. Individsamverkansteamets arbetssätt har sina grunder i ett förhållningssätt som bygger på ACT- (Acceptance and Commitment Therapy) med gruppträffar som en utgångspunkt för rehabiliteringen. Balder-metodiken lutar sig på ett verktyg som heter SE (Supported Employment) med coachande arbetssätt som en utgångspunkt. Primus är en förrehabiliterande insats som erbjuder hälso- och livstilsinriktade föreläsningar och motion för förbundets deltagare.

De aktuella målgrupperna ovan bör beredas plats i befintliga verksamheter som vid behov kan förstärkas med delvis nya kompetenser. Medarbetarna bör rustas med den kompetens som bedöms vara nödvändig för att bemöta de nya behovsgrupperna.

Till sist så är det av stor vikt att förbundet tar fram information om grundstruktur per varje verksamhet, som sedan läggs upp på t ex hemsidan så att handläggare hos parterna lätt kan ta till sig information om vilka deltagare som kan bli aktuella för förbundets finansierade insatser.

Det pågår en översyn av innehållet och organisering av utförandet av de insatser som finansieras av förbundsgemensamma medel. Denna översyn bedöms att pågå under hela 2022, då man också kommer att lägga en plan för det framtida arbetssättet och organisation vad gäller de insatser som finansieras av förbundet.

Strukturinriktade insatser

Vad gäller det strukturövergripande arbetet så lyfter beredningsgruppen fram några områden där Samordningsförbundet ses som en viktig och tänkbar aktör för genomförandet av arbetet. Inledningsvis så lyfter flera av parterna arbetet med att ge stöd och utbilda arbetsgivare så att de har bättre förutsättningar att ta emot samordningsförbundets målgrupp som viktigt. Det tidigare samarbetet kring Mentorskaputbildningar med Finsam Göteborg upphör i sin nuvarande form vid årsskiftet. Styrelsen har därmed att ta ställning till eventuell fortsatt finansiering av arbetsgivarearbete framgent när ett förslag finns utarbetat.

För att påverka samverkan på en strukturell nivå har samordningsförbundet skapat en välfungerande kunskapsplattform i form av kunskapsdialoger. Kunskapsdialoger är en kompetensutvecklingsarena, där samordningsförbundets parter erbjuder föreläsningar/utbildningar på teman som är gemensamma för de professionella som jobbar med arbetslivsinriktad rehabilitering. Kunskapsdialoger erbjuds 4-5 gånger per året, målgruppen är medarbetare hos parterna som ingår i samordningsförbundet.

Beredningsgruppen anser att kunskapsdialogerna är en fortsatt viktig plattform för samverkansmöten med syfte att ge parterna utrymme att informera och diskutera de gemensamma frågorna och bidra till att kunskapen om varandras verksamheter upprätthålls. Beredningsgruppen har också en bidragande roll för att identifiera och prioritera aktuella teman för dialog.

Vad avser förbundets strategiska arbete inom området jämställdhet och icke-diskriminering samt våld i nära relationer så finns det spetskompetens inom dessa områden inom förbundet. Medarbetare som är utlånade till förbundet får en utökad kompetens att jobba med dessa frågor vilket genomsyrar metodikerna och resultaten i de individinriktade insatserna. Målsättning är att erbjuda alla individer likvärdig arbetslivsinriktad rehabilitering oavsett kön. På förbundets hemsida finns mycket information kring dessa viktiga områden samlad och är därmed tillgänglig för parterna.

Slutligen så lyfts behovet av kunskapsöverföring parterna emellan och processtöd där förbundet kan utgöra en plattform. Detta kan ske exempelvis genom:

- Anordnande av informationsträffar
- Att förbundet erbjuder processtöd och är en motor i lokal förankring av metodik för samverkansinsatser och metodimplementering
- Att förbundet erbjuder processtöd och är en motor i förändringsarbete

Uppföljning och utvärdering

Samordningsförbundet har, som en av sina uppgifter reglerad i lagstiftningen, att svara för uppföljning och utvärdering. Uppföljning av samverkansaktiviteter sker framförallt med hjälp av SUS, som är ett system för resultatuppföljning av samverkan inom rehabiliteringsområdet. På uppdrag av regeringen har Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen utformat ett system som gör det möjligt för samverkansparter att gemensamt följa upp rehabiliteringsverksamhet. I SUS följs bl.a. hur individer förändrar sin förmåga till egen försörjning. SUS kommer under året ersättas av en ny, moderniserad uppföljningssystem som innebär möjlighet att ta fram mer differentierad statistik.

Samordningsförbundet är också en av tre förbund i landet som är med i en nationell utvärdering som Inspektion för socialförsäkring genomför i uppdrag från regeringskansliet. Utvärderingen beräknas att vara klar i slutet av 2022.

Därutöver så har förbundet tagit till vara de lärdomar som man tagit till sig i Brukarrevisionen samt i det arbetet med tjänstedesign som tillämpats i ESF-projektet Respondere.

Risk- och strategidiskussion samt eventuella kontrollåtgärder

Styrelsen har att årligen identifiera händelser som skulle kunna hindra Samordningsförbundets måluppfyllelse.

Den mest uppenbara riskfaktorn är att två kommuner tagit beslut om att träda ut ur förbundet. Utträden kommer utifrån de nuvarande besluten att genomföras i januari 2024 (Härryda kommun) samt i januari 2025 (Alingsås kommun). Förbundet bereder sig redan i nuläget inför de kommande ändringar, framför allt genom att se över vilka konsekvenser utträden innebär ekonomiskt, verksamhetsmässigt och administrativt. De flesta utav de konsekvenserna inträffar inte förrän utträden verkställs, och de åtgärder som kan vidtas i nuläget är att styrelsen och presidiet tar fram en handlingsplan som krävs för att identifiera och få till stånd de behövliga anpassningarna i verksamheten i rätt tid. Det pågår också en översyn av samverkan mellan kommunen och förbundet i de övriga tre kommunerna.

Styrelsen strategi för att hantera denna riskfaktor är att målmedvetet hämta in information och ha dialog med parterna utifrån de synpunkter som finns avseende förbundets nuvarande organisering av verksamheterna. Styrelsen arbetar aktivt med handlingsplanen som syftar till att ta fram de tänkbara förändringar i verksamheter som ska bidra till att verksamheter finansierade av förbundet bättre bemöter de behov som lyfts av parterna. Styrelsen har förutom interna dialogmöten haft partsgemensamma möten också i form av medlemsråd, där frågan om situationen i förbundet varit högst på agendan. För att öka kunskapen om alternativa sätt att organisera verksamheter så har man bjudit in andra förbund för en dragning om deras organisering.

Ytterligare en riskfaktor som kan identifieras är en eventuellt annalkande köbildning till verksamheterna. Förbundet har större inflöde av remisser än någonsin tidigare. Samtidigt så har flera i personalgruppen valt att söka sig till andra uppdrag, då de upplever att det finns en osäkerhet i kontinuitet orsakad av den turbulensen som medförts av utträden vad gäller deras möjligheter att ha kvar sina uppdrag i förbundet. Kansliet bedömer att det finns en stor sannolikhet till ökad köbildning i samband med att den aktuella personalen slutar.

Strategin för att hantera denna risk är att ersättningsrekrytera ny personal med målsättning att ha de nya medarbetarna på plats så fort som möjligt. Samtidigt så kommer det krävas en övergångsperiod med inläring som innebär att det dröjer innan en ny personal har möjlighet att ha samma kapacitet som de övriga medarbetarna. Kansliet jobbar också aktivt med att höja sammanhållningen i personalgruppen, trots att det stormar. Styrelsen behöver fundera kring ytterligare eventuella åtgärder som behöver vidtas om kösituationen blir ohållbar.

I och med att samarbetet med FINSAM Göteborg upphör avseende arbetsgivarearbete gentemot arbetsgivare som tar emot Samordningsförbundets målgrupp, så finns en risk att förbundet tappar kompetens och forum för att fortsätta med det framgångsrika stödverksamhet gentemot arbetsgivare som man har byggt upp under flera år.

Det är ännu svårt att uttala sig om de eventuella riskfaktorer som följer av coronakrisen. Kommuner varslar om försämrade ekonomiska förutsättningar framöver, och sannolikt kommer än fler individer att vara i behov av stöd för att klara av sin försörjning framöver. Hur detta påverkar Samordningsförbundets roll och uppdrag är än så länge svårt att utge, men det är viktigt att kommunerna och förbundet har en ständigt pågående dialog för att kunna identifiera de eventuella justeringar i förbundets verksamhet som krävs utifrån de förändrade förutsättningar.

Ytterligare riskfaktor som kan nämnas är kvarvarande frågetecken vad gäller Arbetsförmedlingens organisation och uppdrag. Myndigheten har genomgått en stor omstrukturering, och det är ännu för tidigt att uttala sig om hur det arbetet påverkar samordningsförbundets verksamhet. Det är av största vikt att Arbetsförmedlingen och de övriga parter för en kontinuerlig dialog där de eventuella konsekvenserna diskuteras och analyseras utifrån FINSAM-perspektiv.